

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 19Csp/11/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119201504
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Baranová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8119201504.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danielou Baranovú v spore žalobkyne: H. K., X.. XX.X.XXXX, V. L. Ď. XX, XXX XX J., zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Igor Šafranko, so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpenému Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 527,86 eura, takt

rozhodol:

- I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyňi 527,86 eura do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. Priznáva žalobkyňi vo vzťahu k žalovanému nárok na 100 % náhradu trov konania, o ktorej výške bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 21.1.2019 domáhala voči žalovanému primeraného finančného zadostučinenia vo výške 527,86 eura na základe toho, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov sp.zn. 19C/16/2015 o neplatnosť právneho úkonu a vydanie bezdôvodného obohatenia bola ako žalobkyňa v postavení spotrebiteľky úspešná. Ako spotrebiteľka si uplatňuje primerané finančné zadostučinenie za porušenie jej spotrebiteľských práv, ktoré bola nútená brániť v základnom konaní. Primerané finančné zadostučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy., zároveň má mať aj funkciu relutárnu. Primerané finančné zadostučinenie preto požaduje vo výške 527,86 eura, čo zodpovedá sume, o ktorú sa chcel žalovaný na jej úkor bezdôvodne obohatiť.

2. Žalovaný s návrhom nesúhlasil a poukázal na to, že „z podanej žaloby nevyplývajú žiadne skutkové okolnosti, ktoré by preukazovali nutnosť priznania finančného zadostučinenia ako spôsobu zavŕšenia ochrany spotrebiteľa. Jeho vznik nie je automatický; naopak, vznik tohto nároku treba chápať ako prostriedok završujúci ochranu spotrebiteľa za situácie, kedy to okolnosti vyžadujú. Rozsudkom Okresného súdu Prešov sp.zn. 19C/16/2015 bolo rozhodnuté o povinnosti vydať bezdôvodné obohatenie na základe záveru, ktorý vychádza zo všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka, a nie na základe porušenia ustanovení určených na ochranu spotrebiteľa. Z podanej žaloby nevyplýva ani označenie práva spotrebiteľa, ktoré malo byť porušené a vo vzťahu ku ktorému (porušeniu) sa finančné zadostučinenie uplatňuje.

Žalobca výšku ním uplatňovaného nároku odôvodňuje tak, že má ísť o sumu, o ktorú sa chcel žalovaný bezdôvodne obohatiť. Uvedené tvrdenie je po skutkovej i právnej stránke nedôvodné. Z podanej žaloby nevyplýva označenie skutkových alebo iných okolností, z ktorých by bolo preukázanie tvrdenie žalobcu.“

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, oboznámením obsahu spisu tunajšieho súdu sp. zn. 19C/16/2015 ako aj ostatným spisovým materiálom a zistil, že

4. Dňa 16.1.2015 podala žalobkyňa na tunajšom súde žalobu o neplatnosť právneho úkonu a o vydanie bezdôvodného obohatenia a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ktorá sa viedla pod sp.zn. 19C/16/2015.

5. Rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 4.5.2017 č.k. 19C/16/2015-122 súd rozhodol tak, že „I. U r č u j e , že poplatok 162,10 eura uvedený v bode 8.1. zmluvy o úvere za službu spočívajúcu v možnosti odkladu splatnosti maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru, je n e p r i j a t e ľ n o u zmluvnou podmienkou.

II. U r č u j e , že Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluva o revolvingovom úvere č. zmluvy 8300026638 zo 16.3.2010 je n e p l a t n á .

III. Žalovaný je p o v i n n ý vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 527,86 eura do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

IV. P r i z n á v a žalobkyni 100 % náhradu trov konania..“

6. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 28.11.2017 č.k. 17Co/111/2017-143 zrušil prvoinštančný rozsudok v II., III. a IV výroku a v rozsahu zrušenia vrátil vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 5.2.2018 č.k. 19C/16/2015-168 súd rozhodol tak, že „I. U r č u j e , že žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluva o revolvingovom úvere č. zmluvy 8300026638 zo dňa 16.3.2010 je neplatná.

II. Žalovaný je p o v i n n ý vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 527,86 eura do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

III. P r i z n á v a žalobkyni voči žalovanému 100 % náhradu trov konania, o ktorej výške bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.“

8. Na odvolanie žalovaného rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 26.7.2018 č.k. 17Co/82/2018-193 bol potvrdený rozsudok prvej inštancie.

9. Súd z vykonaného dokazovania dospel k záveru, že „dňa 11.3.2010 vypísala žalobkyňa formulárovú žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8300026638, v ktorej v bode 5 je uvedené, že žiada žalovaného o poskytnutie úveru za nasledujúcich podmienok: poskytnutá čiastka úveru 990 eur, mesačná splátka 50,85 eura, splatnosť úveru, počet splátok, splatnosť deň v mesiaci 48/24, zmluvná odmena /predstavuje celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom 1.450,80 eura, predpokladaná RPMN za úver 70,01 %, ročná úroková sadzba úveru v percentách 70,01 %, priemerná RPMN úver 48,66 % , poskytnutá čiastka revolvingu 414,94 eura, zmluvná odmena za poskytnutie revolvingu 805,46 eura, predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu 64,18 %, ročná úroková sadzba revolvingu 80,97 %.

V bode 6 tohto formulárového tlačiva nazvanom Údaje o schválenom revolvingovom úvere je uvedená poskytnutá čiastka úveru 660 eur, splatnosť úveru /počet splátok/splatnosť - deň v mesiaci/: 48/24, mesačná splátka vrátane úrokov 33,90 eura, zmluvná odmena (predstavuje celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom) 967,20 eura, RPMN za úver 68,30 %, ročná úroková sadzba úveru 70,04 %, priemerná RPMN za úver 48,66 %, poskytnutá čiastka revolvingu 276,62 eura. Zmluvná odmena za poskytnutie revolvingu 536,98 eura. Predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu 60,18 %. Ročná úroková sadzba revolvingu 80,97 %.

Žalovaný zmluvu podpísal 16.3.2010 v Bratislave. Toho istého dňa žalovaný oznámil ako veriteľ schválenie úveru žalobkyni ako dlžníkovi - zmluva o revolvingovom úvere č. 8300026638 s týmito údajmi: schválená výška úveru 660 eur, splatnosť úveru: 48 mesiacov, výška mesačnej splátky úveru: 33,90 eura, dátum splatnosti prvej splátky úveru: 24.4.2010, dátum splatnosti poslednej splátky úveru: 24.3.2014, periodicita splácania úveru: mesačná, dátum splatnosti splátky v priebehu periódy splácania 24, celková výška úveru: 660 eur, RPMN úveru: 68,39 %, priemerná hodnota RPMN platná ku dňu podpísania Zmluvy o RÚ: 48,66 %, schválená výška revolvingu: 350,30 eura, zvýšenie celkovej výšky úveru po vykonaní revolvingu: 350,30 eura, výška mesačnej splátky úveru po vykonaní revolvingu: 33,90 eura, RPMN po vykonaní revolvingu (predpokladaná výška): 60,18 %, úverový limit: 660 eur, zmluvná odmena za poskytnutie úveru: 1.129,30 eura, odplata za poskytnutie služby v zmysle čl. 8 ods. 8.1 písm.

a) Dohody o poskytnutí služby: 162,10 eura, ročná úroková sadzba úveru: 70,01 %, zmluvná odmena za poskytnutie každého revolvingu: 536,98 eura, ročná úroková sadzba revolvingu: 80,97 %, dátum nadobudnutia platnosti Zmluvy o RÚ: 16.3.2010, dátum nadobudnutia účinnosti Zmluvy o RÚ: 16.3.2010. Podľa článku 8 Zmluvy o revolvingovom úvere formulárového tlačiva, bola uzavretá medzi stranami zmluvy dohoda o poskytnutí služby podľa § 262 ods. 2 Obchodného zákonníka s tým, že predmetom tejto dohody o poskytnutí služby je záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu max. troch akýchkoľvek splátok úveru, resp. revolvingu poskytnutého na základe žiadosti/Zmluvy uzavretej medzi veriteľom a dlžníkom a záväzok dlžníka zaplatiť veriteľovi odplatu za poskytnutie služby spočívajúci v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 242,88 eura a za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 110,40 eura v prípade, ak bude dlžníkovi revolving poskytnutý.

10. Podľa splátkového kalendára zo dňa 2.7.2012 v zmysle bodu 4 k revolving zmluvných dojednaní zmluvy k revolvingovom úvere č. 8300026638 zo dňa 16.3.2010 bol navýšený žalobkyni úver. Na základe toho jej bol upravený splátkový kalendár nasledovne: 1.splátka - 17.splátka vo výške 21,91 eura - splátka úroku, 11,99 eura - splátka istiny, výška splátky 33,90 eura, 18.-20.splátka splatná 24.9.2011 - 24.11.2011 nebola určená, ďalšie splátky od 21.splátky splatnej 24.12.2011 - 75.splátka splatnú 24.6.2016 boli vo výške 33,90 eura a pozostávali zo splátky úroku 21,91 eura, splátky istiny 11,99 eura. Podľa prehľadu o priemerných úrokových mierach u nových obchodov spotrebiteľských úverov zo stránky www.nbs.sk <<http://www.nbs.sk>>, v marci 2010 bola priemerná úroková miera u úverov do 1 roka 6,10 % a od 1 do 5 rokov 10,48 % a nad 5 rokov 14,79 %, čo znamená, že v zmluve dohodnutá úroková sadzba 70,01% je viacnásobkom každej z týchto úrokových mier.

11. Súd právne v rozsudku konštatoval, že samotnú zmluvu resp. posúdenie prípadných práv a povinností účastníkov z tejto zmluvy resp. právneho úkonu súd posudzoval podľa ustanovení zákona č. 258/2001 Z.z. a §§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka ako aj ustanovenia novelizovaného § 11 zákona č. 129/2010 Z.z., podľa ktorého spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

Keďže dohodnutá úroková sadzba je niekoľkonásobkom priemerných úrokových sadzieb a jej výška 70,01% je jednoznačne úžernou a odporujúcou dobrým mravom, preto tento právny úkon je absolútne neplatný v zmysle § 39 OZ a priznal žalobkyni nárok z bezdôvodného obohatenia podľa § 451 a nasl. OZ spočívajúci v rozdieli medzi prijatými sumami a zaplatenými sumami, čo predstavuje sumu, žalobkyňou uplatnenú.

12. Z výsluchu žalobkyne v konaní 19C/16/2015 súd zistil, že „predmetnú zmluvu uzatvárala v marci 2010, všade boli reklamy na túto spoločnosť. Zatelefonovala tam, dohodla si s pracovníčkou stretnutie, kde vypísala tlačivo, žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru. Prišla so svojou predstavou, že by potrebovala požiť 1000 eur. V tom čase jej dcéra mala 22 rokov, študovala na vysokej škole, výživné od otca nedostávali, ona je invalidná dôchodkyňa. Vtedy mala invalidný dôchodok vo výške 290 eur, čo bol jej jediný príjem. Pani, ktorá s ňou spisovala túto zmluvu, vypísala prvé dve časti s tým, že jej dala tlačivo, kde mala ona vypísať údaje ohľadom nej a ísť to potvrdiť na mestský úrad, ako aj potvrdiť podpis na tomto tlačive. Potom ako jej toto tlačivo vyplnené priniesla a následne na to jej už poštou prišla zmluva. S touto pani zamestnankyňou žalovaného sa nerozprávala o tých zmluvných dojednaniach. Finančné prostriedky potom dostala s určitým odstupom od času, kedy jej bola poštou doručená zmluva a ostatné písomnosti, avšak ani jej neprišla celá suma 660 eur, ktorá jej bola schválená, prišla jej len suma 490 eur. Celý úver, ktorý jej bol poskytnutý riadne splatila. Čo sa týka zmluvnej podmienky, ktorej určenia neprijateľnosti sa touto žalobou domáha, nebolo jej vysvetlené, o čo sa vlastne jedná a aké konkrétne zmluvné dojednania v súvislosti s touto zmluvou podpisuje. Ako účel čerpania úveru je uvedená rekonštrukcia nehnuteľnosti. Pokiaľ je ako účel čerpania úveru uvedená rekonštrukcia nehnuteľnosti, ona nič také nehovorila. Na otázku súdu uviedla, že má základné vzdelanie“.

13. Z výsluchu svedkyne P. E., ktorá jednala v tomto prípade so žalobkyňou súd zistil, že „pani K. povedala sumu, ktorú si chce zobrať tých 990 eur s tým, že by to zaplatila v priebehu 2 rokov. Ona teda zobrala tabuľky, ktoré mala, zadala tú sumu 990 eur, splatnosť úveru 48 mesiacov a všetky tie ostatné údaje, ktoré sú tam v číslach vypísané z tejto tabuľky zistila. Pokiaľ sa má vyjadriť k tomu, čo predstavovala zmluvná odmena, resp. prečo bola v takej výške a prečo bola predpokladaná

RPMN v takej výške a poskytnutá výška revolvingu 414,94, ona tieto čísla nevie vysvetliť a ani jej to nevysvetľovala, ona im tiež nerozumela, v podstate len vypísala tieto údaje, čo jej z tej tabuľky, čo mala vyšlo a napísala do tej žiadosti. Tú žiadosť poslala na Profi Credit, potom žiadnu spätnú väzbu nemala, ani nevie, koľko jej schválili, ako jej schválili, ona už naspäť tieto zmluvy nedostávala“.

Na otázku či vie o tom, že v texte zmluvy je uvedený aj poplatok za odklad maximálne akýchkoľvek 3 splátok, a či o tom so žalobkyňou hovorila uviedla, že „povedala pani Ruskovej, že si môže odložiť max. 3 splátky, ale nepamätá si, že by to malo byť za nejakú sumu alebo že to bolo povedané, že to bude za to nejaký poplatok. Ona nevie, vypisovala na tomto tlačíve a dohodla so žalobkyňou len to, resp. vypisovala som len to, čo je uvedené v tlačíve v časti uvedenej č. 5, údaje o požadovanom revolvingovom úvere“.

14. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

15. Predmetom konania je nárok žalobkyne na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 527,86 eura v súvislosti s úspešným uplatnením porušenia práva zo strany žalovaného na základe na základe rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 19C/16/2015.

16. Podľa § 3 ods. 5 tretia veta Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľ, ktorý na súd úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovené týmto zákonom osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti týmto zákonom osobitnými predpismi zodpovedá.

17. Ohľadom námietok žalovaného o nedôvodnosti žaloby a nesplnení podmienok zákona pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, súd poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS 371/2018, ktorý uvádza, že v prípade spotrebiteľskej legislatívy je popri gramatickom výklade namieste použiť aj výklad teologický v súlade so zmyslom právnej úpravy, ktorý je v tomto prípade determinovaný princípom potreby zvýšenej ochrany spotrebiteľa. Ten vychádza z požiadavky korektných spotrebiteľských zmlúv voči spotrebiteľom, zo zákazu zneužívania dominantného postavenia dodávateľa a zákazu používania zmluvných podmienok, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán.

18. Súd konštatuje, že v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 19C/16/2015 žalobkyňa úspešne uplatnila porušenie spotrebiteľského práva, pretože aplikácia ustanovení Občianskeho zákonníka na zmluvné spotrebiteľské vzťahy je prioritná a základná a zákon o spotrebiteľských úveroch je potrebné považovať za lex specialis voči Občianskemu zákonníku.

19. Súd zistil v pôvodnom konaní závažné porušenie práv žalobkyne zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobkyňa úspešne domohla na súde je priznanie finančného zadosťučinenia plne dôvodné.

20. Pri určení výšky priznaného zadosťučinenia súd prihliadol najmä k tomu, že v zmluve bol dohodnutý úžerný úrok a je nepredstaviteľné, aby akýkoľvek spotrebiteľ prejavil ochotu a súhlasil s takým úžerným úrokom, keby nebol k tomu donútený finančnou tiesňou a inými nepriaznivými životnými okolnosťami, ktoré spôsobili, že bol donútený prijať finančné prostriedky za takých nevýhodných podmienok.

21. Preto súd považuje výšku primeraného finančného zadosťučinenia v sume zodpovedajúcej priznanej sume bezdôvodného obohatenia - 527,86 eur za primeranú okolnostiam prípadu a nároku v celom rozsahu vyhovel.

22. Súdu neuniklo ani to, že žalovaný napriek judikovaným porušeniam spotrebiteľského práva vôbec neprejavil žiadnu mieru prijatia zodpovednosti za tento stav.

23. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovení §§ 255 a 262 CSP., podľa ktorých súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

24. Súd ustaľuje, že žalobkyňa mala vo veci plný úspech, a preto jej priznal voči žalovanému nárok na 100% náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresný súd Prešov. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha. (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné

uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 CSP).